

Nordiska
ministerrådet

Samarbetsprogram för social- och hälsopolitik 2022-2024

Innehåll

Förord	3
Inriktning på det nordiska social-och hälsosamarbetet 2022–2024	5
Strategiska prioriteringar	9
Samarbete om EU-frågor och internationella frågor	14
Organisering av samarbetet	15
Utvärdering av samarbetsprogrammet	17
Om den här publikationen	18

Den här publikationen finns även som en webbtillgänglig
onlineversion <https://pub.norden.org/politiknord2022-716>

Foto: Johnér · iStock · Maud Lervik / Norden.org

Förord

Vi står inför en rad utmaningar som är gemensamma för hela Norden. Coronapandemin från 2020, har varit och är en mycket speciell utmaning som har ställt vård- och välfärdsystem under enorm press. Vi har ännu ingen överblick över de långsiktiga konsekvenserna av pandemin, men vi vet att krisen har intensifierat sociala problem som ensamhet, utanförskap och isolering, särskilt hos unga och äldre, och personer med funktionsnedsättning.

Den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning och fler kroniskt sjuka sätter också välfärdsstaten under press. En gemensam nordisk utmaning är glest befolkade områden med stora geografiska avstånd där andelen äldre ökar mest. Detta måste mötas med insatser som bidrar till en jämn fördelning av hälsa och livskvalitet och minskade sociala skillnader.

Klimatkrisen och dess socioekonomiska konsekvenser blir en allt mer aktuell och växande utmaning. Den nödvändiga omställningen till mer hållbara samhällen ställer krav på oss alla, för att säkerställa en grönare och mer klimativänlig framtid för oss själva och framtida generationer.

Genom att vara mer öppen för social innovation och nya lösningar, utbyte av kunskap om effektiva åtgärder och erfarenheter kan vi främja en välfärds- och hälsopolitik som garanterar social trygghet och lika tillgång till hälso- och välfärdstjänster för alla. I tillägg till att bygga kunskap måste vi involvera dels dem som arbetar i vård och omsorg, dels brukarna, så att vi får bättre tjänster som är anpassade till olika behov och livssituationer. Vi måste också rusta oss för framtida hälsokriser och händelser genom ett stärkt nordiskt samarbete om hälsoberedskap och ökad motståndskraft på individ- och samhällsnivå. Förebyggande, tidiga insatser för att främja både fysisk och psykisk hälsa kommer att utvecklas ytterligare i framtiden.

Social hållbarhet och konkurrenskraft går hand i hand. Data från befolkningsundersökningar och hälsojournaler används t.ex. i forskningsprojekt relaterad till sjukdom och hälsa, och ger kunskap om de största hälsoutmaningarna i

befolkningen i dag och i framtiden. Som en del av handlingsplanen för Vår Vision 2030 har Nordic Commons-projektet etablerats. Initiativet ska utveckla en nordisk hälsodatagemenskap för att identifiera, dela, sammanställa och analysera hälsodata genom nordiska samarbetsprojekt. Detta kommer att få gynnsamma effekter såväl för hälso- och innovationsområdet som näringslivet. I ett annat tvärssektoriellt projekt, integrerad vård och omsorg på distans (iVOPD) kommer ökad tillgång till välfärdstjänster i hela Norden, genom innovativa digitala och välfärdstekniska lösningar, stå i särskilt fokus under åren framöver.

Arbets- och inkluderingsminister, Norge

Hälso- och omsorgsminister, Norge

Ordförande i Nordiska ministerrådet 2022

Vår vision 2030

Foto: Ricky Molloy / Norden.org · iStock · Benjamin Suomela / Norden.org

Inriktning på det nordiska social- och hälsosamarbetet 2022–2024

Samarbetsprogrammet för Nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik (MR-S) för perioden 2022–2024 ska stärka kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte om gemensamma utmaningar inom hälso- och välfärdsområdet i hela Norden. Huvudsyftet är att skapa satsningar och lösningar som bidrar till att utveckla politiken och säkerställa de nordiska välfärdssamhällenas hållbarhet, både lokalt, regionalt, nationellt och på nordisk nivå i en situation där resurserna stramas åt. En grundläggande förutsättning för samarbetet är att skapa nordiskt nytta. Globaliseringen, den demografiska utvecklingen och Covid-19 har satt välfärdsstaten under press och de nordiska länderna måste agera tillsammans för att möta utmaningarna. Genom att vara öppna för social innovation och utbyta kunskap och erfarenheter kan vi främja en välfärds- och hälsopolitik som säkrar social trygghet och jämlik tillgång till hälso- och välfärdstjänster för alla, inkluderar utsatta grupper, och rustar oss för framtidens pandemier eller andra hälsokriser genom förbättrad hälsoberedskap.

Sektorn förhåller sig i sitt arbete till två strategiska genomlysningar. På det socialpolitiska området ska samarbetet bidra till en hållbar och trygg välfärd för alla i de nordiska samhällena. Genomförandet av de 14 förslagen i genomlysningen på det sociala området – *Viden som virker i praksis – styrket nordisk samarbejde på socialområdet*, av Árni Páll Árnason (2018) är viktig för att uppnå detta. Samtidigt fortsätter insatserna i det nordiska hälsosamarbetet på grundval av den strategiska genomlysningen *Det framtida nordiska hälsosamarbetet* av Bo Könberg (2014), där effekten av insatserna ska utvärderas för att säkerställa relevans för framtida beslut på hälsoområdet och för att kunna möta aktuella utmaningar. Det nordiska hälsosamarbetet ska stärkas för att upprätthålla och vidareutveckla universella hälso- och sjukvårdssystem med fri och lika tillgång för alla. Samarbetet ska också fokusera på olika riskfaktorer som påverkar folkhälsan samt förhindra ojämlikhet i hälsa bland Nordens invånare.

Samarbetsprogrammet är förankrat i Nordiska ministerrådets vision 2030 om att

Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region och de tre strategiska prioriteringarna för visionen, om ett grönt, ett konkurrenskraftigt och ett socialt hållbart Norden. Samarbetsprogrammet konkretiserar därför visionens handlingsplan för 2021–2024 och dess tolv mål, och visar vad MR-S planerar att uppnå fram till och med 2024, samt vilka specifika områden som är i fokus för samarbetet. Särskild vikt kommer att läggas vid den strategiska prioriteringen *ett socialt hållbart Norden med god, lika och trygg hälsa och välfärd för alla* (mål 9 i handlingsplanen). MR-S kommer också att stödja den strategiska prioriteringen om ett konkurrenskraftigt Norden genom att bidra till nya tekniska, digitaliserade och innovativa lösningar inom hälso- och sjukvården och ett grönt Norden genom att bidra till genomförandet av en socialt hållbar grön omställning i hela Norden.

Genom ett antal initiativ kommer MR-S aktivt medverka till ytterligare integrering av ministerrådets övergripande perspektiv gällande hållbar utveckling, jämställdhet, barn och unga. Funktionshindersperspektivet kommer också att beaktas i det arbetet. MR-S kommer dessutom att stärka sin dialog med civilsamhället

Under programperioden kommer det nordiska samarbetet inom social- och hälsoområdet huvudsakligen att fokusera på följande insatsområden där många av satsningarna är av tvärsektoriell karaktär inom de tre strategiska prioriteringarna för visionen:

Ett socialt hållbart Norden

- upprätthålla och vidareutveckla universella hälso- och sjukvårdssystem med fri och lika tillgång för alla
- främja förebyggande folkhälsoarbete med fokus på jämlik hälsa
- minska negativa konsekvenser av coronapandemin, för exempelvis utsatta grupper så som barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning
- arbeta för förbättrad hälsoberedskap
- utveckla det nordiska samarbetet för att möta utmaningarna i glest befolkade områden och vidareutveckla gemensamma lösningar
- stärka samarbetet med civilsamhällesorganisationer
- stärka det tvärsektoriella samarbetet

Ett grönt Norden

- bidra till genomförandet av en socialt hållbar grön omställning i hela Norden och motverka att klyftorna i samhället ökar på grund av omställningen
- bidra till hållbar nordisk livsstil genom insatser med fokus på hälsofrämjande aktiviteter och hållbara livsmedelsystem
- bidra till klimatvänliga lösningar genom vidareutveckling av välfärdsteknologi och integrerad vård och omsorg på distans

Ett konkurrenskraftigt Norden

- bidra till nya tekniska, digitaliserade och innovativa lösningar inom hälso- och sjukvården
- möjliggöra gemensamma insatser för att dela hälsodata mellan de nordiska länderna på ett säkert och effektivt sätt
- utveckla och säkerställa de nordiska välfärdssamhällenas hållbarhet genom kunskapsbaserade insatser och sociala investeringar

Det socialpolitiska området

Sektorn bidrar till en hållbar och säker välfärd för alla i de nordiska samhällena. Ett viktigt arbete i detta är att fortsätta med genomförandet av de 14 förslagen i den strategiska genomlysningen *Viden som virker i praksisstyrket nordisk samarbejde på socialområdet*, av Árni Páll Árnason (2018). Under programperioden kommer MR-S att följa upp de förslag i Árnasons rapport som har satts igång, och besluta om de förslag i rapporten som återstår att genomföra för att vidareutveckla det socialpolitiska samarbetet.

Coronakrisen har förstärkt sociala problem som ensamhet och isolation bland unga och äldre och utanförskap på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Särskilt utsatta grupper som till exempel barn och unga, utsatta vuxna, äldre, personer med funktionsnedsättning och komplexa behov är i fokus för konkreta insatser för att stärka den nordiska kunskapsbasen om Coronakrisens konsekvenser och välfungerande åtgärder.

Det nordiska samarbetet för att möta utmaningarna med den demografiska utvecklingen fortsätter genom insatser inom välfärdsteknologi, brukarvänliga och förebyggande lösningar, demensnätverk och utveckling av åldersvänliga städer i

Norden.

Det hälsopolitiska området

Inom hälsoområdet är den strategiska genomlysningen *Det framtida nordiska hälsosamarbetet* av Bo Könberg (2014) fortsatt viktig. En rad olika insatser, inom samtliga fjorton områden i Könbergrapporten, har genomförts sedan 2014. Nordiska arbetsgrupper och nätverk samarbetar inom flera områden, exempelvis inom folkhälsa, psykisk hälsa, antibiotikaresistens, e-hälsa och läkemedel. Medel har även avsatts till särskilda satsningar med koppling till de fjorton förslagen. Det saknas dock en samlad kartläggning och helhetsbedömning av det arbete som har genomförts utifrån förslagen. MR-S kommer därför att genomföra en evaluering i syfte att analysera hur det nordiska hälsosamarbetet ska vidareutvecklas, med hänsyn till bland annat områden som primärvård och folkhälsa, med mer fokus på förebyggande av kroniska sjukdomar, men också hur man bäst tillvaratar erfarenheterna från det arbete som redan pågår och har genomförts.

För att komma till rätta med ojämlikhet i hälsa bland den nordiska befolkningen och bidra till god hälsa och livskvalitet för alla är det en viktig prioritering för sektorn att arbeta för att minska social utsatthet, öka förebyggande insatser samt upprätthålla och vidareutveckla universella hälso- och sjukvårdssystem med fri och lika tillgång för alla.

För att stå bättre rustade vid eventuella framtida pandemier eller andra hälsokriser ska det nordiska hälsoberedskapssamarbetet stärkas, genom att hitta gemensamma nordiska lösningar. Behovet för detta har tydliggjorts under Coronakrisen.

Därutöver kommer sektorn, för att möta utmaningar som t.ex. en åldrande befolkning och stora avstånd i de glesbefolkade områdena i Norden, att vidareutveckla hälsopolitiken med fokus på sektorsövergripande initiativ för gemensamma insatser kring e-hälsa, vård- och omsorg på distans och digitalisering. Inom läkemedelsområdet kommer kampen mot antimikrobiell resistens (AMR) att fortsätta inom ramarna för One Health perspektivet, och samarbete om försörjningssäkerhet att stärkas.

Samarbetsprogrammet träder i kraft 27 april 2022 och gäller fram till den 31. december 2024.

Foto: Ritzau/Scanpix · iStock · Ritzau/Scanpix

Strategiska prioriteringar

Den nordiska välfärdsmodellen har visat sig vara relevant och hållbar, men den står inför en rad utmaningar, bland annat kopplat till förändringar i arbetslivet och den demografiska utvecklingen. Som framgår av Árnasons rapport möjliggör de sociala investeringar som välfärdsmodellen bygger på, både social rörlighet och säkrandet av social trygghet i de nordiska samhällena. Hållbarheten i finansieringen av den nordiska välfärdsmodellen säkras genom hög sysselsättningsnivå och det mervärde som skapas i ett konkurrenskraftigt Norden, genom framtidens innovativa lösningar. Socialt hållbar grön omställning i Norden kan bara förverkligas när alla individer har realistiska möjligheter att göra hållbara val i sina liv. Den nordiska välfärdsmodellen med fungerande social- och hälsovårdssystem utgör därför grunden för ett konkurrenskraftigt och grönt Norden som inkluderar alla människor.

Ett socialt hållbart Norden

Tillsammans ska vi främja en inkluderande, jämställd och sammanhängande region med gemensamma värderingar och stärkt kulturutbyte och välfärd.

SEKTORNS MÅL

Upprätthålla och vidareutveckla universella hälso- och sjukvårdssystem med fri och lika tillgång för alla

Hälsoområdet stärks ytterligare för att upprätthålla och vidareutveckla universella hälso- och sjukvårdssystem med fri och lika tillgång för alla och för att ta itu med ojämlikhet i hälsa bland den nordiska befolkningen och bidra till god hälsa och livskvalitet genom hela livet. Förebyggande, tidiga insatser med fokus på både fysisk och psykisk hälsa prioriteras, och samarbetet på läkemedelsområdet stärks. Genom det tvärsektoriella projektet *Integrerad vård och omsorg på distans (iVOPD)* kommer MR-S att bidra till ökad tillgänglighet till välfärdstjänster i hela Norden, med särskilt fokus på glesbygdsområden. I projektet ingår fokus på digitala lösningar, innovation, miljö och klimat, regional utveckling, kompetensförsörjning inom vård och omsorg, och internationell profilering av Norden som en modern välfärdsregion.

SEKTORNS MÅL

Stärka det nordiska samarbetet för att möta utmaningarna med en åldrande befolkning och vidareutveckla gemensamma lösningar

Det nordiska samarbetet inom äldreområdet stärks ytterligare. Som nämnt ovan kommer insatser som välfärdsteknologi, brukarvänliga och förebyggande lösningar, demensnätverk och utveckling av åldersvänliga städer i Norden att fortsätta. För att möta ett ökat behov av social- och hälsovårds-tjänster kommer MR-S att genomföra sektorsövergripande initiativ för gemensamma insatser kring hälsodata, e-hälsa, integrerad vård- och omsorg på distans och digitalisering. I detta sammanhang är det också viktigt att utbyta erfarenheter kring rekrytering av hälsovårdspersonal.

SEKTORNS MÅL

Öka kunskapen om coronapandemins konsekvenser bland utsatta grupper som barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning

Coronapandemin har påverkat våra nordiska samhällen och inneburit stora utmaningar för såväl samhälle som olika utsatta grupper. För att öka kunskapen om pandemins konsekvenser kommer MR-S att genomföra tvärsektoriella initiativ om hur pandemin har påverkat olika grupper i befolkningen, som t.ex. barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning. Ett särskilt fokus är coronapandemins konsekvenser för individers psykiska hälsa. Nya initiativ (*Ensamhet och isolation i ett Covid-19 perspektiv, Coronakrisens konsekvenser för barn och unga, arbetsmarknadsdeltagandet hos personer med funktionsnedsättning*) och närmare samarbete med civilsamhällsorganisationer kommer att äga rum under programperioden.

SEKTORNS MÅL

Arbeta för förbättrad hälsoberedskap

Nordiskt samarbete om hälsoberedskap som tar lärdom av Coronapandemin kommer att stärkas för att bidra till bättre hantering av kriser som pandemier eller

andra hälsokriser. En viktig roll i detta arbete har den nordiska hälsoberedskapsgruppen, den så kallade Svalbardgruppen, som skapar en grund för samarbete mellan de nordiska länderna för att förbereda och utveckla hälsoberedskap i samband med krishantering och katastrofer. Vidare kommer den nordiska läkemedelsgruppen fortsatt arbeta med beredskapsfrågor kopplat till försörjningssäkerhet.

SEKTORNS MÅL

Stärka samarbetet med civilsamhällesorganisationer

För att åstadkomma meningsfulla insatser för nordborna kommer MR-S att stärka dialogen med olika civilsamhällsaktörer, bland annat genom ministerrådets nya civilsamhällsnätverk. Detta ligger i linje med Árni Páll Árnasons rapport där det föreslås ett tätare samarbete mellan nordiska civilsamhällsorganisationer och den offentliga sektorn (förslag 7).

Ett grönt Norden

Tillsammans ska vi främja en grön omställning av våra samhällen och arbeta för koldioxidneutralitet och en hållbar cirkulär och biobaserad ekonomi.

Sektorns mål

Bidra till genomförandet av en socialt hållbar grön omställning i hela Norden och motverka att klyftorna i samhället ökar på grund av omställningen

Klimatkrisen och den nödvändiga övergången till mer hållbara samhällen påverkar också individer direkt. Genom en sektorsövergripande satsning om en socialt hållbar grön omställning kommer problemområdena att belysas, de socio-ekonomiska konsekvenserna analyseras och välfungerande praxis och lösningar redogöras för i syfte att stärka de nordiska samhällena. Satsningen genomförs som ett tvärsektoriellt samarbete mellan en rad olika ministerråd.

Sektorns mål

Bidra till en hållbar nordisk livsstil genom insatser med fokus på hälsofrämjande aktiviteter och hållbara livsmedelssystem i samarbete med livsmedelsektoren

Härutöver bidrar sektorn till klimatvänliga lösningar genom vidareutveckling av välfärdsteknologi och integrerad vård och omsorg på distans i samarbete med ett flertal sektorer i ministerrådet.

Ett konkurrenskraftigt Norden

Tillsammans ska vi främja grön tillväxt i Norden baserad på kunskap, innovation, mobilitet och digital integration.

SEKTORNS MÅL

Bidra till nya tekniska, digitaliserade och innovativa lösningar inom hälso- och sjukvård

Ett prioriterat område i handlingsplanen är att göra det möjligt att dela existerande hälsodata mellan de nordiska länderna på ett säkert och effektivt sätt och skapa överblick över vilka datakällor som existerar och kan kombineras. Detta kommer att vara till stor nytta för forskning, innovation, hälso- och sjukvård och främja hälsa och välfärd både i och utanför Norden.

Genom ett tvärsektoriellt initiativ *The Nordic Commons – Norden som ledande region för en nordisk och säker digital infrastruktur för hälsodata*, kommer MR-S att bidra till nya lösningar som skapar bättre förutsättningar för ett konkurrenskraftigt Norden i samarbete med bland annat ministerråden för näring, digital, utbildning och forskning. MR-S är huvudansvarig för insatsen som utförs av NordForsk.

Sektorn genomför också mångåriga projekt om digitalisering, hälsa och vård och omsorg på distans med fokus på innovativa lösningar. Därutöver vidareutvecklar sektorn också kunskapsbaserade, statistiska verktyg, som t.ex. de nordiska välfärdsindikatorerna.

Foto: Mads Schmidt Rasmussen / Norden.org · Unsplash · Ritzau/Scanpix

Samarbete om EU-frågor och internationella frågor

Syftet med ministerrådets internationella arbete är att bidra till att nå sektorns mål, stärka nordiskt inflytande regionalt och globalt, och skapa mervärde för både MR-S och internationella aktörer genom att t.ex. identifiera och främja gemensamma intressen, utbyta erfarenheter, skapa nya kontakter samt profilera nordiskt social- och hälsopolitiskt arbete. Samarbetet kan komplettera andra nationella eller regionala internationella initiativ, till exempel i närområdet där sektorn också fortsätter gemensamma insatser med de baltiska länderna och nordväst Ryssland.

I arbetet beaktar man Agenda 2030, Vår vision 2030, samarbetsprogrammets prioriteringar, tvärgående perspektiv (ex. jämställdhet, barn och unga, hållbar utveckling) och aktuella internationella initiativ. Samarbete med andra sektorer samt instanser utanför Nordiska ministerrådet beaktas i mån av relevans och möjlighet.

Särskild vikt läggs vid samarbete och samordning kring EU-relaterade ämnen. Social- och hälsoområdet har blivit allt viktigare i EU-samarbetet och EU-samarbetet är omfattande, även om det kännetecknas övervägande av nationell kompetens.

EU-initiativ inom social- och hälsoområdet tas upp till diskussion under mötena i MR-S, ÄK-S och i relevanta arbetsgrupper efter behov.

Den nordiska konventionen om social trygghet utgör en nordisk förankring av EU:s regler om social trygghet under EU-förordning 883 (2004). Arbetet med att anpassa den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster (biståndskonventionen) till EU-rätten fortsätter.

Foto: Johnér · Johnér · iStock

Organisering av samarbetet

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan. De nordiska regeringarnas samarbete på social- och hälsoområdet leds av Ministerrådet för social- och hälsopolitik (MR-S).

Nordiska ämbetsmannakommittén för social- och hälsopolitik (ÄK-S), som består av tjänstepersoner från social- och hälsovårdsministerierna i de nordiska länderna samt Färöarna, Grönland och Åland, leder arbetet med att förbereda social- och hälsopolitiska förslag till ministrarna, för behandling och beslut. Kommittén fattar också beslut om fördelning av sektorns budget, samt koordinerar projektverksamheten och de nordiska arbetsgrupperna på området.

Nordiska ministerrådets sekretariat (NMRS) förbereder de frågor som tas upp i ministerrådet och ämbetsmannakommittén och har ansvar för att alla social- och hälsopolitiska beslut som fattas också verkställs i praktiken.

För att kunna fördjupa arbetet inom specifika områden och möjliggöra konkret samarbete och informationsutbyte har det upprättats ett tjugotal nordiska arbetsgrupper.

Inom social- och hälsoområdet finns också en institution, Nordens välfärdscenter (NVC), och ett antal strategiska samarbetspartners som finansieras av Ministerrådet för social- och hälsopolitik. De bidrar inom sina områden med att uppnå sektorns mål. MR-S samarbetar också med andra Nordiska institutioner så som NordForsk, Nordregio, Nordic Innovation med flera.

Nordens välfärdscenters kärnuppdrag är att vara en plattform för samarbete mellan olika aktörer inom social- och folkhälsoområdet i de nordiska länderna samt Åland, Grönland och Färöarna.

Institutionens verksamhet ska bidra till ländernas nationella utvecklingsarbete, utbyte av kunskap och erfarenheter samt utveckling av kunskap inom området.

Strategiska samarbetspartners

- Nordiska institutet för odontologiska material (NIOM)
- Nordiska socialstatistikkommittén (NOSOSKO)
- Nordiska medicinalstatistikkommittén (NOMESKO)
- Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder

Hantering av tvärgående perspektiv

Principerna för välfärdssamhället i Norden handlar om alla medborgares förutsättningar för lika möjligheter och social solidaritet och trygghet för alla oavsett kön, etnicitet, religion, övertygelse, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning. MR-S betonar vikten av tvärsektoriellt samarbete i många olika välfärdsfrågor.

Hållbar utveckling, jämställdhet och ett barnrätts- och ungdomsperspektiv ska genomsyra hela Nordiska ministerrådets arbete. Integrering av dessa perspektiv är en förutsättning för att nå ministerrådets vision om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030. I praktiken innebär det att dessa perspektiv på ett systematiskt sätt ska påverka all verksamhet i Nordiska ministerrådet. De ska finnas med i alla led av planering, beslutsfattande, genomförande och utvärdering.

För att upprätthålla den ekonomiska grunden för våra välfärdssamhällen och uppnå social hållbarhet är det viktigt att beakta också det gröna och konkurrenskraftiga Norden. Detta kan nås exempelvis genom att främja välfärdsekoniskt tänkande på tvärs av sektorer.

För både social- och hälsoområdet är jämställdhetsperspektivet viktigt. Användningen av hälsovårdstjänster och förebyggande åtgärder, inklusive digitala, och arbetet med inkludering kan ha ett kön- och jämställdhetsperspektiv. Coronapandemin påverkar kvinnor och män olika, t.ex. när det gäller arbetslöshet, isolering och vårdarbete.

För att systematiskt integrera jämställdhetsperspektivet i alla initiativ inom MR-S måste arbetet med jämställdhetsfrågor granskas och nya sätt att implementera goda lösningar hittas. Stöd till arbetet finns bland annat i genomlysningsrapporten för socialområdet av Árni Páll Árnason.

MR-S stödjer ett ökat fokus på barnrättigheter och utsatta barn och ungdomar som målgrupp. Nordens välfärdscenter spelar en viktig roll för att inkludera barnrätts- och ungdomsperspektivet i ministerrådets samarbete.

Goda exempel på inkluderande handlingssätt ska analyseras och spridas inom sektorn. Ett exempel på ett sådant handlingssätt är Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder som inkluderar unga i sitt arbete, och andra aktuella satsningar där t.ex. barn och unga involveras direkte i arbetet.

För att åstadkomma hållbar utveckling i Norden är det också viktigt att analysera den gröna omställningens konsekvenser för att öka kunskapen om hur miljö- och klimatåtgärder skapar eller förstärker socio-ekonomiska, kulturella och geografiska ojämlikheter.

Foto: Yadid Levy / Norden.org · Ritzau/Scanpix · Eiríkur Björnsson / Norden.org

Utvärdering av samarbetsprogrammet

Samarbetsprogrammet är treårigt (2022–2024) och kommer att utvärderas innan programperiodens slut. I denna utvärdering kommer det bland annat att undersökas om och hur de mål som definierats uppnåtts samt hur dessa bidragit till förverkligandet av Nordiska ministerrådets vision och dess tre strategiska prioriteringar, ett grönt, ett konkurrenskraftigt och ett socialt hållbart Norden med hjälp av befintliga indikatorer för visionsarbetet.

Om den här publikationen

Nordiska ministerrådets samarbetsprogram för social- och hälsopolitik 2022-2024

PolitikNord 2022:716

ISBN 978-92-893-7335-7 (PDF)

ISBN 978-92-893-7336-4 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/politknord2022-716>

© Nordiska ministerrådet 2022

Layout: Tobias Scheel Mikkelsen

Omslagsbild: iStock (web: iStock · Johnér · iStock · Johannes Jansson/norden.org)

Publicerad: Maj 2022

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet, Nordens Hus, Ved Stranden 18, DK-1061 Köpenhamn

→ Läs flera nordiska publikationer

Kopplingen mellan samarbetsprogrammet och Vår vision 2030

All verksamhet i Nordiska ministerrådet ska bidra till att uppfylla Vår vision om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region i 2030.

Samarbetsprogrammet beskriver hur sektorn kommer att arbeta med de tre strategiskt prioriterade områdena samt bidra till att uppnå de tolv målen i handlingsplanen 2021–2024 för att nå Vår vision 2030.

→ norden.org om handlingsplanen och andra samarbetsprogram